

Az idősök biztonságának és elérhetőségének biztosítása (SAVE: Safety of elderly people and Vicinity Ensuring)

Online pilot felmérés

Tónay Gabriella Szent János Kórház, Budapest

Tóth András, Budapesti Műszaki és Gazdaságtudományi Egyetem, Budapest

Pilissy Tamás, Budapesti Műszaki és Gazdaságtudományi Egyetem, Budapest

Fazekas Gábor Országos Orvosi Rehabilitációs Intézet, Budapest és

Szegedi Tudományegyetem Rehabilitációs Medicina Tanszék, Szeged

A vizsgálat háttere, indokoltsága

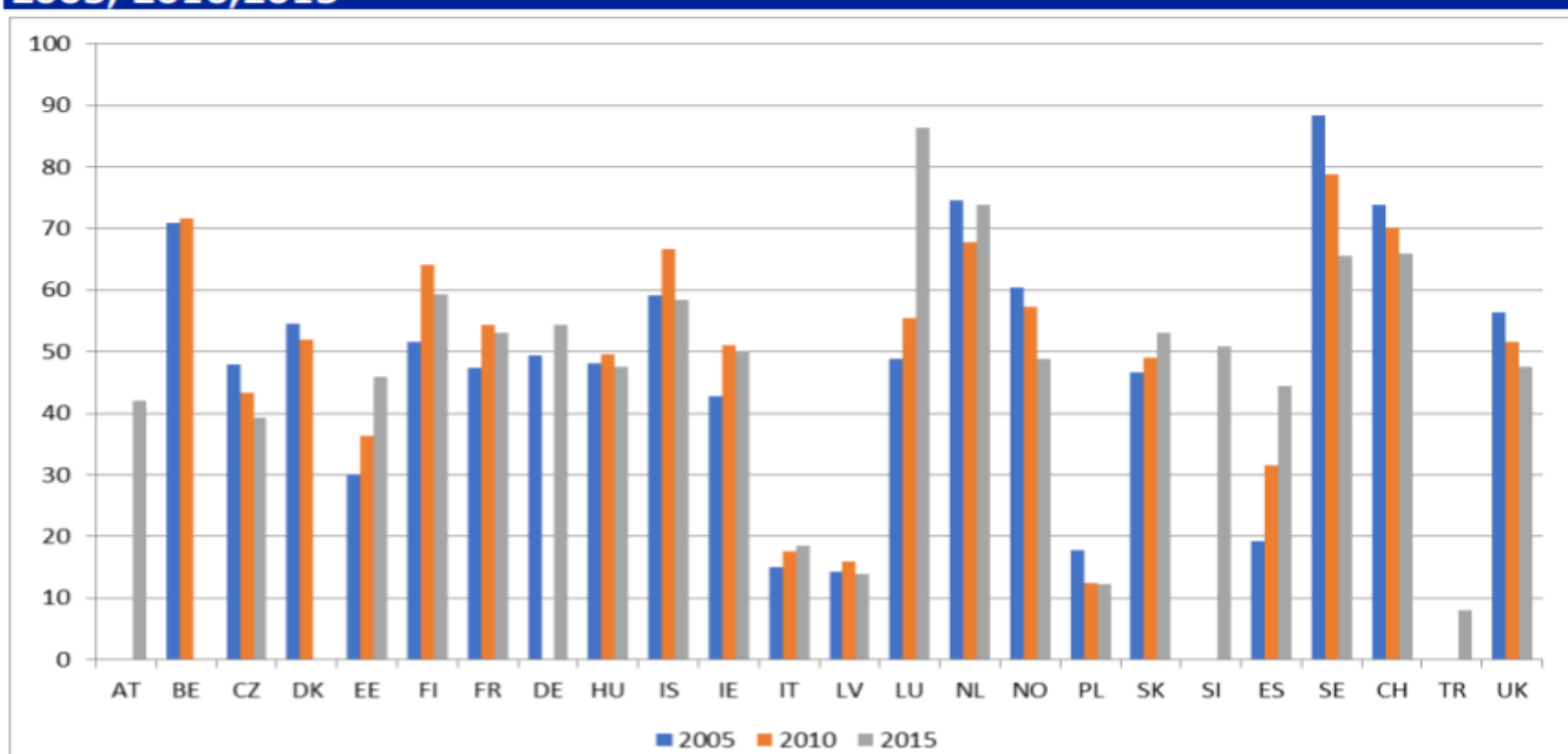
A népesség elöregedése a világ szinte minden fejlett országát érinti. Ez pedig várhatóan jelentős hatással lesz a társadalomra és gazdaságra, beleértve a lakhatást, egészségügyi és szociális ellátást, munkaerőpiacot, termékek és szolgáltatások iránti keresletet, költségvetést, családi struktúrákat, generációk közötti kapcsolatokat.

2018 elején 101,1 millió idős ember (definíció szerint 65 éves vagy afeletti) élt Európa 28 országában. Ez közel az egyötöde (19,7%) a teljes populációnak.

Előrejelzések szerint 2050-re arányuk a teljes populációra vonatkoztatva el fogja érni a 28,5%-ot. Ezzel párhuzamosan növekszik a hosszú távú ellátást nyújtó helyeken a bentfekvéses ágyak száma évről évre (1. hivatkozás és 1. ábra).

A tanulmányok szerint az idősebb emberek fent szeretnék tartani a fizikális és mentális egészségüket azzal, hogy tevékenyek maradnak és megőrzik a társadalmi kapcsolataikat. A céljuk a boldogabb, aktívabb, nagyobb megelégedést nyújtó élet

Figure 3: Beds in residential long-term care facilities (65+, per 1000 population), 2005, 2010, 2015

Source: OECD; * ESPN countries not included in the dataset: BG, CY, EL, HR, LI, LT, MK, MT, PT, RO, RS; ** No data for the years considered in the graph: 2005: AT, SI, TR; 2010 AT, DE, SI, TR; 2015: BE, DK

1. ábra: Ágyszámok alakulása a hosszútávú ellátást igénylők között

Módszer

A kutatók célja a 65 év feletti, egyedül élő, súlyos krónikus betegségben nem szenvedő, tanulni hajlandó idősök, hozzátartozóik segítése azért, hogy az idősök minél tovább biztonságban, otthonukban a független életüket megtarthassák, életük aktív és tartalmas legyen, fent tudják tartani szociális kapcsolataikat. Ezt fejlett technológián alapuló szolgáltatások segítségével kívánják elérni. A munka az Európai Unió Active and Assisted Living programja keretében folyik, a

SAfety of elderly people and Vicinity Ensuring, rövid nevén SAVE (Az idősök biztonságának és elérhetőségének biztosítása) projektben, olasz és román partnerekkel együtt. Az online pilot felmérés célja a SAVE projekt keretében felmérni a célcsoportok ismereteit, igényeit, elképzeléseit, elvárásait a fejlett technológián alapuló szolgáltatások alkalmazási lehetőségeik terén kérdőív felhasználásával (2. ábra).

Szolgáltatásértékelő

Atervezett "SAVE"szolgáltatásokmértéketértékemazalábbikérdőívemválaszolja kérdéseimre. Az 1-7-ig terjedőskálánál 1 a legalacsonyabb, a 7 a legmagasabbértéknekfelel meg.

Értékelési jellemzők

Nem: Nő Férfi

Kor: ...44

Életkörülmény: .....

egyedül házas társal/partnerral

Nyitott-e az új technológiák alkalmazására:

Okos telefon 1 2 3 4 5 6 7

Tablet 1 2 3 4 5 6 7

Egészségügyi zérkélő 1 2 3 4 5 6 7

Kényelmesen viselhető mozgáskövető 1 2 3 4 5 6 7

Stressz zérkélő 1 2 3 4 5 6 7

1. szolgáltatás: segélyhívás

Mennyire tartja hasznosnak: 1 2 3 4 5 6 7

Mennyire egyszerű használni: 1 2 3 4 5 6 7

Ismerhasonlót: igen nem

Legfeljebb mennyit lenne hajlandó fizetni érte havonta:

3000 forintig 6000 forintig 12000 forintig

2. ábra: A pilotban alkalmazott értékelő lap egy részlete

Eredmények

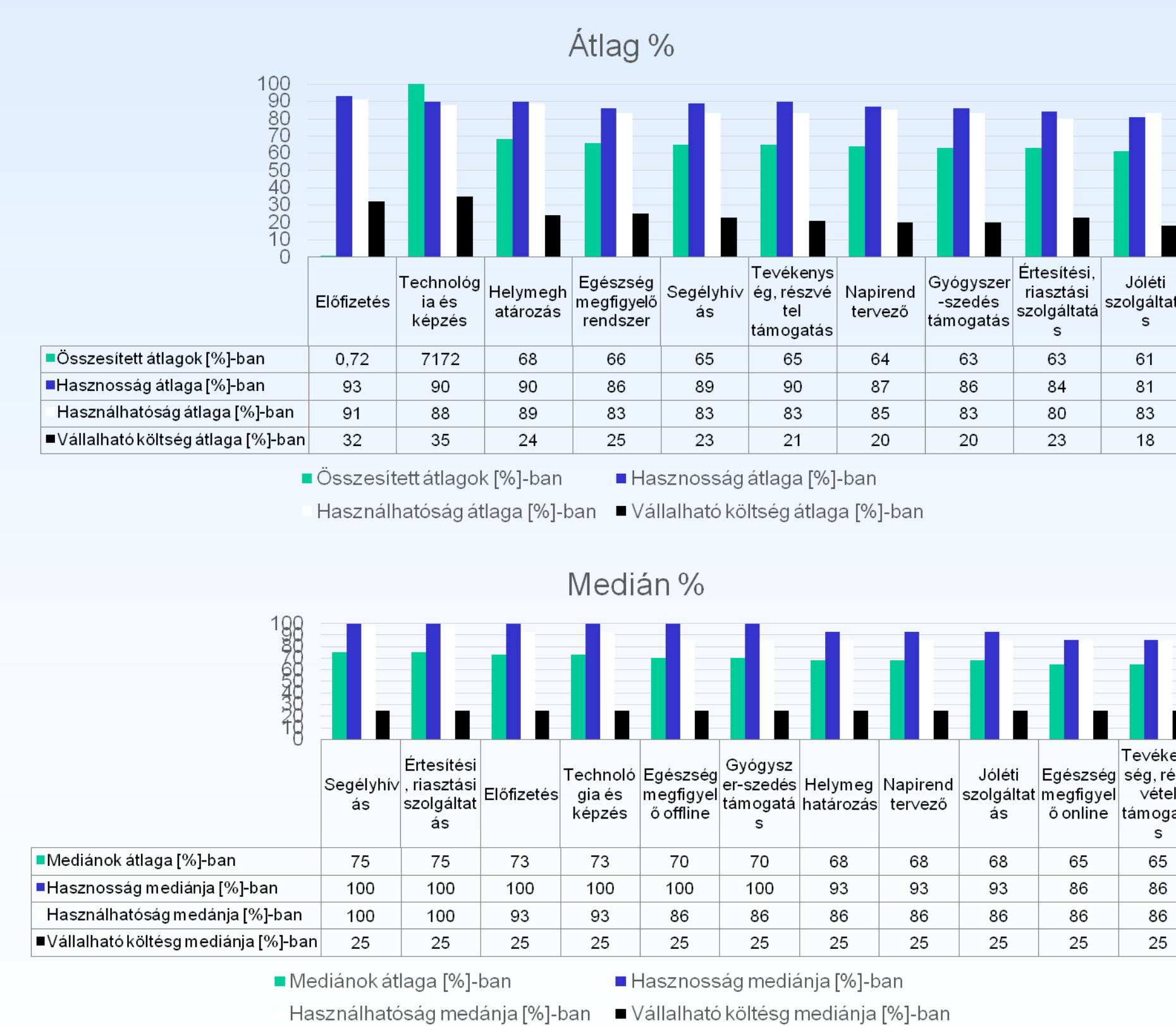
Eredeti terv szerint az igényfelmérés a három résztvevő országban, egységes módon, nyugdíjas klubokban történt volna. A célcsoportok az idősök, időseket segítő nem hivatásos gondozók és hivatásos gondozók. A járvány miatt az egyeztetett kérdőív online került kitöltésre.

Romániában 8 idős töltötte ki a kérdőívet (4 férfi, 4 nő, átlagéletkoruk 79,1 év). Olaszországban 5 idős, 5 gondozó, 5 szakember kitöltő volt (4 férfi, 11 nő, átlag életkor 54,4 év). Magyarországon a kérdőívet 6 idős, 5 segítő, 4 szakember (12 nő, 3 férfi, átlag életkor 57,63 év) töltötte ki. Román válaszolók között a legnagyobb igény az előfizetéssel járó lehetőségek iránt voltak, utána a segélyhívó és harmadikként a helymeghatározás, tájékozódás támogatás iránt.

Olaszországban a megkérdezettek elsősorban a segélyhívást igényelték, ezután az értesítési, riasztási szolgáltatásokat találták fontosnak, harmadik helyen a gyógyszer-szedés támogatást jelölték meg.

Magyarországon legfontosabbnak a segélyhívást gondolták, ezt követte az értesítési és riasztási szolgáltatás, harmadikként pedig a mozgás, torna támogatását találták fontosnak.

Összesített értékeként a segélyhívás kiemelkedően fontosnak minősült, ezt követte az előfizetés, harmadikként pedig az egészségfigyelő, monitorozó rendszerek (3. ábra).

3. ábra: Az összesített táblázatban az átlag és a medián százalékos megjelenítését alkalmazták a kutatók, hogy a különböző mértékegységekben szereplő értékeket összesíteni lehessen.

Konklúzió

A pilot felmérés eredménye szerint a megkérdezettek főleg a biztonságot növelő szolgáltatásokat tartották fontosnak. Emellett fontosnak találták a különböző támogatott szolgáltatásokat.

A kutatók szeretnék egy véglegesített kérdőívvel szélesebb körben ismételt elvégezni a felmérést, majd az eredményeik alapján remélhetőleg hamarosan tudnak Magyarországon élő idősöknek kezébe adni kipróbálásra ilyen okos eszközöket, ezzel támogatva otthoni önálló életüket.

Hivatkozások

(1) Spasova, S., Baeten, R., Coster, S., Ghailani, D., Peña-Casas, R. and Vanhercke, B. (2018). Challenges in long-term care in Europe. A study of national policies, European Social Policy Network (ESPN), Brussels: European Commission, 10.2767/84573

(2) Ageing Europe — looking at the lives of older people in the EU, 2019 edition, Luxembourg: Publications Office of the European Union, 2019.doi:10.2785/811048